

Gyermekápolási táppénzre vonatkozó évközi módosítások

Forrás: Önadózó 2016/7-8

Példákon keresztül mutatjuk be a változásokat. Az egyes egészségügyet érintő törvények módosításáról szóló 2016. évi XXXIV. törvény rendelkezései 2016. július 1-jei, illetve 2017. január 1-jei hatállyal módosítják, pontosítják a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény (Ebtv.) egyes, pénzbeli egészségbiztosítási ellátásokat és baleseti táppénzt, valamint az azokkal kapcsolatos eljárást érintő szakaszait.

A módosító javaslatok eredményeként változik a gyermekápolási táppénzre jogosultság időtartama, így a szülők által **igénybe vehető gyermekápolási táppénzes napok száma növekszik.**

A szülő a gyermek életkorának megfelelő, jogszabályban meghatározott napra jogosult. Ennek értelmében - a 3 évesnél idősebb, de 6 évesnél fiatalabb gyermek otthoni ápolása és – a gyermek fekvőbeteg-szakellátást nyújtó intézményben történő kezelése esetén – a fekvőbeteg-szakellátást nyújtó intézményben történő tartózkodás címén évenként és gyermekenként **a szülőnek 42, az egyedülálló szülőnek 84 naptári napon át;** - a 6 évesnél idősebb, de 12 évesnél fiatalabb gyermek otthoni ápolása és – a gyermek fekvőbeteg-szakellátást nyújtó intézményben történő kezelése esetén – a fekvőbeteg-szakellátást nyújtó intézményben történő tartózkodás címén évenként és gyermekenként **a szülőnek 14, az egyedülálló szülőnek 28 naptári napon át jár a táppénz.**

A törvénymódosítás a 3 évesnél idősebb, de 12 évesnél fiatalabb gyermekek ápolása esetén az együtt élő szülők (apa-anya összesen) által igénybe vehető gyermekápolási táppénzes napok számát megduplázza; annak érdekében, hogy ugyanannyi napnyi gyermekápolási táppénzre szerezhessenek jogosultságot, mint az egyedülálló szülő. A gyermekápolási táppénzes napok számának szülőnként történő meghatározása azt is jelenti, hogy, **ha az egyik szülő már igénybe vette a törvény szerint neki járó napokat, a gyermek következő születésnapjáig már csak a másik szülő kérheti a táppénz megállapítását.** Nincs tehát lehetőség arra, hogy családon belül az apa, illetve az anya részére járó táppénzes napok részben vagy egészben átcsoportosításra kerüljenek a másik szülőhöz.

Nem változnak a gyermekápolási táppénzes napokkal kapcsolatos szabályok az 1 évesnél fiatalabb gyermekekre tekintettel igényelt táppénz esetében. Tehát az 1 évesnél fiatalabb gyermek szoptatása, illetőleg otthoni ápolása és – a gyermek fekvőbeteg-szakellátást nyújtó intézményben történő kezelése esetén – a fekvőbeteg-szakellátást nyújtó intézményben történő tartózkodás címén a gyermek 1 éves koráig továbbra is a teljes keresőképtelenség idejére jár a gyermekápolási táppénz.

Szövegszerű változás nem történt az 1 évesnél idősebb, de 3 évesnél fiatalabb gyermekekre tekintettel igényelt táppénz esetében sem. Azonban a jogszabály koherenciájának a biztosítása érdekében 2016. július 1-jétől ez esetben is alkalmazni kell, hogy szülőnként jár a táppénz, mely ezen korcsoportban gyermekenként **84 naptári nap.**

Az **előzményszámításra** vonatkozóan a törvénymódosítás kimondja, hogy, ha a biztosított szülő a gyermek ápolása címén igényel táppénzt, előzményként a gyermek előző

születésnapjától a gyermek következő születésnapjáig eltöltött táppénzes napokat kell figyelembe venni.

A módosításból következően **a jövőben nem lesz szükség a gyermekápolási táppénzes előzmény kérésre.** Ez azt jelenti, hogy **nem kell belföldi jogsegély keretében megkeresni a másik szülő részére gyáp-ot folyósító szervet,** annak érdekében, hogy adatot szolgáltatson arról, hogy a másik szülő hány nap gyermekápolási táppénzt használt már fel. Ez nagyfokú adminisztrációs terhet vesz le a kifizetőhelyek válláról, és így könnyebben lehet tartani az igen rövidre szabott ügyintézési határidőt is.

Könnyebbséget jelent ez a szülőknek is, hiszen a gyáp igényléséhez szükséges formanyomtatvány kitöltése is egyszerűbbé válik, mert arról nem kell nyilatkozni, hogy a másik szülő hány nap táppénzben részesült a gyermek után.

Példa:

A 2011. január 1-je óta folyamatos biztosítási jogviszonnal rendelkező anyát a gyermek háziorvosa keresőképtelen állományba vette 2016. július 7-én, tekintettel arra, hogy a 2012. április 15-én született gyermekét betegsége miatt otthon ápolja. Ugyanezen gyermekre tekintettel az apa 2016. május 17-től 2016. május 26-ig (10 nap), az anya pedig 2016. június 1-től 2016. június 6-ig (6 nap) és 2016. június 15-től 2016. június 21-ig (7 nap) már részesült gyermekápolási táppénzben. Mivel mindkét szülő külön-külön rendelkezik 42 napnyi gyermekápolási táppénzes nappal, az előzményszámítás során az apa táppénzes napjait figyelmen kívül kell hagyni. Az anya összesen 13 napot töltött gyermekápolási táppénzen a gyermeke előző születésnapjától számítva, ezért 2016. július 7-től még további 29 nap táppénzre lehet jogosult.

A módosítás **2016. július 1-jén lép hatályba.** Miután a jogszabályváltozás alkalmazására a rendelkezés nem tartalmaz átmeneti szabályt, így az új szabályt 2016. június 30-át követően kezdődő keresőképtelenségre kell alkalmazni.

Példa:

A 2005. január 22-én született gyermek betegségére tekintettel az anya 2016. március 4-től 2016. március 08-ig (5 nap), az apa pedig 2016. május 16-tól 2016. május 24-ig szintén (9 nap) gyermekápolási táppénzt vett igénybe. A 2016. június 30-ig hatályos jogszabályok értelmében tehát együtt kimerítették az igénybe vehető 14 napos keretet. A jogszabály-módosítás következtében, ha a szülő a gyermek betegségére tekintettel 2016. július 1-jétől ismételen keresőképtelenné válik, akkor az anya további 9 napot, az apa pedig további 5 napra vehet igénybe gyermekápolási táppénzt a gyermek következő születésnapjáig terjedő időszakban.

Részlet az Országos Egészségbiztosítási Pénztár honlapjáról:

Ki jogosult gyermekápolási táppénzre?

Ha Ön [biztosított](#), és pénzbeli egészségbiztosítási járulék fizetésére kötelezett szülő, akkor a 12 évesnél fiatalabb beteg gyermekének ápolása miatti keresőképtelensége esetén jár gyermekápolási táppénz. Amennyiben az Ön beteg gyermeke 12-18 év közötti, akkor ezen beteg gyermek ápolása esetén csak méltányosságból állapítható meg a gyermekápolási táppénz.

Jó, ha tudja, hogy a gyermekápolási táppénzre jogosultság feltételei megegyeznek a [táppénz](#) általános jogosultsági feltételeivel, vagyis, a gyermekápolási táppénzre ugyanazok a biztosítottak jogosultak, akik saját keresőképtelenségük esetén táppénzben részesülhetnek.

A gyermekápolási táppénzre jogosultságnak **három alapfeltétele van:**

- a fennálló biztosítási jogviszony,
- a keresőképtelen személy pénzbeli egészségbiztosítási járulék fizetésére kötelezett,
- az orvos által megállapított és igazolt keresőképtelenség.

Fontos, hogy a gyermekápolási táppénz tekintetében keresőképtelennek minősül:

- az anya, aki kórházi ápolás alatt álló egy évesnél fiatalabb gyermekét szoptatja,
- a szülő, abban az esetben, ha tizenkét évesnél fiatalabb beteg gyermekét otthon ápolja és a gyermeket saját háztartásában neveli, valamint
- a szülő a tizenkét évesnél fiatalabb gyermeke kórházi kezelésének időtartamára abban az esetben, ha a gyermeke mellett tartózkodik a fekvőbeteg-ellátást nyújtó intézményben.

Ahhoz, hogy beteg gyermeke után gyermekápolási táppénzben részesüljön, a beteg gyermek ápolása miatti keresőképtelenségről szóló igazoláson fel kell tüntetni a szülő és a gyermek TAJ számát, nevét, születési idejét és anyja nevét, valamint keresőképtelenség kódjaként az „5” kódot. Erről gyermeke háziorvosa gondoskodik.

A pénzbeli ellátások tekintetében akkor minősül szülőnek, ha Ön:

- vér szerinti vagy az örökbefogadó szülő,
- a szülővel együtt élő házastárs,
- nevelőszülő,
- helyettes szülő,
- gyám, továbbá
- ha saját háztartásában élő gyermeket örökbe kívánja fogadni és az erre irányuló eljárás már folyamatban van.

Közös háztartásban élő gyermek után járó ellátások

A közös háztartásban élő gyermek jogán gyermekápolási táppénzre mindegyik szülő külön-külön szerezhet jogosultságot a jogszabályban meghatározott időtartamra.

Mennyi időre folyósítható gyermekápolási táppénz?

A gyermekápolási táppénz folyósításának időtartama elsődlegesen a beteg gyermek életkorától függ, továbbá attól, hogy Ön, mint gyermekápolási táppénzt igénybe vevő szülő egyedül neveli-e a gyermeket.

A gyermekápolási táppénz szempontjából **egyedülállónak** kell tekinteni, azt a személyt:

- aki hajadon, nőtlen, özvegy, elvált, vagy házastársától külön él, kivéve, ha élettársa van,
- azokat a házastársakat, akik a vakok személyi járadékában részesülnek, vagy arra egyébként jogosultak,
- akinek a házastársa rokkantsági ellátásban részesül és 2011. december 31-én I. vagy II. csoportos rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjra volt jogosult,
- akinek házastársa öregségi nyugdíjban részesül és 2011. december 31-én I. vagy II. csoportos rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjra volt jogosult,
- akinek házastársa rokkantsági ellátásban részesül és az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján nem haladja meg a 30%-os mértéket,
- akinek házastársa a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény, illetve a Magyar Honvédség hivatásos és szerződéses állományú katonáinak jogállásáról szóló 2001. évi XCV. törvény 2012. január 1-jét megelőzően hatályos szabályai, vagy a fegyveres erők és a fegyveres testületek hivatásos állományának szolgálati viszonyáról szóló 1971. évi 10. törvényerejű rendelet alapján megállapított I. vagy II. csoportos rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjban 2011. december 31-én részesülő személy, aki a szolgálati járandóság megállapítását kérte, amennyiben megfelelt a korhatár előtti öregségi nyugdíjak megszüntetéséről, a korhatár előtti ellátásról és a szolgálati járandóságról szóló 2011. évi CLXVII. törvény 9. § b) pontjában meghatározott feltételeknek,
- akinek házastársa előzetes letartóztatásban van, szabadságvesztés büntetését tölti.
- Az egyedülállóság szempontjából pedig különélőnek kell tekinteni azt is, aki házastársával ugyanabban a lakásban lakik, de a házasság felbontása iránt bírói eljárás van folyamatban.

Felhívjuk a figyelmet, hogy az egyévesnél idősebb gyermek betegsége esetén járó gyermekápolási táppénzes napok nem naptári évre vonatkozóan járnak, hanem a gyermek életkorához igazodóan, a gyermek születése napjától a következő születésnapjáig terjedő időtartamra.

A gyermek életkorához igazodóan igénybe vehető gyermekápolási táppénzes napok száma:

- A táppénz az **egyévesnél fiatalabb gyermek** szoptatása, ápolása címén a gyermek egyéves koráig időbeli korlátozás nélkül jár.
- **Az 1-3 éves gyermek után járó gyermekápolási táppénz**

Az 1 évesnél idősebb, de 3 évesnél fiatalabb gyermek ápolása címén évenként és gyermekenként 84 naptári nap gyermekápolási táppénz folyósítható.

- **A 3-6 éves gyermek után járó gyermekápolási táppénz**

A 3 évesnél idősebb, de 6 évesnél fiatalabb gyermek ápolása címén évenként és gyermekenként 42, egyedülálló szülőnek 84 naptári nap gyermekápolási táppénz folyósítható.

- **A 6-12 éves gyermek után járó gyermekápolási táppénz**

A 6 évesnél idősebb, de 12 évesnél fiatalabb gyermek ápolása címén évenként és gyermekenként 14, egyedülálló szülőnek 28 naptári nap gyermekápolási táppénz folyósítható.

Amennyiben Ön az 1 évesnél idősebb gyermeke után – a gyermek legutóbbi születésnapját követően – már részesült gyermekápolási táppénzben, úgy ezt az időtartamot, mint "gyermekápolási táppénz előzményt" a fenti felsorolás szerint igénybe vehető napokból le kell vonni és csak a fennmaradó időtartamra jogosult a szülő a gyermek következő születésnapjáig gyermekápolási táppénzre.

Ha több gyermekem egyidejűleg beteg, akkor mindegyik után jogosult vagyok táppénzre?

Több gyermek egyidejű betegsége esetén Ön választása szerint bármelyik gyermeke után igényelheti a gyermekápolási táppénzt, azzal, hogy ugyanazon időtartamra csak 1 gyermek után folyósítható az ellátás.